ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор

_____ Катерина АСТАХОВА

«18» грудня 2023 р.

ЗВІТ
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ НАРОДНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ ЗА 2023 РІК

Затверджено
Радою ХГУ «НУА»

Протокол № 5 від 18.12.23 р.

Харків
2023

ЗМІСТ

Загальні положення 3
1. Основні результати науково-дослідної роботи 5
2. Діяльність наукових шкіл, наукових напрямків. Впровадження результатів науково-дослідної роботи в практику та навчальний процес 14
3. Функціонування Ради НУА 18
4. Робота аспірантури 21
5. Науково-дослідна робота студентів і школярів 23
Додаток 1. Розподіл наукових публікацій за кафедрами 31
Додаток 2. Розподіл науково-методичних публікацій за кафедрами 35

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

У 2023 році академія, як навчально-науковий комплекс неперервної освіти, здійснювала роботу відповідно Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», нормативним документам МОН України та ДНО ХОВА, Концепції розвитку Академії до 2035 року, річного плану роботи, програмами розвитку за окремими напрямками та Перспективним планом НДР до 2035 року.

Звітний 2023 рік пройшов в умовах повномасштабних воєнних дій, загрози для безпеки учасників освітнього процесу, навчального закладу в цілому. Така ситуація суттєво вплинула на всі процеси, які забезпечувала академія, в тому числі на наукову діяльність. Незважаючи на це, академія реалізувала ключові форми наукової роботи, витримавши головне – збереження та розвиток наукових традицій.

Втрати, завдані війною, масова міграція викладачів, співробітників, студентів, брак комфортних умов для роботи та життя – усе це мало негативний вплив на виконання планів та забезпечення рівня науково-дослідної роботи (НДР).Треба усвідомлювати, що після війни відновлення повноцінної НДР вимагатиме неабияких зусиль та, знов таки, командної роботи. Зараз вже є прояви складнощів, пов’язаних з тим, що напрацювання попередніх років в більшості своєї вичерпано, а перенавантаження окремої групи викладачів, які завжди були лідерами в підготовці вагомих наукових досліджень не дозволяють досягати показників довоєнних років.

Основними пріоритетами наукової роботи Академії у 2023 р. відповідно до Концепції розвитку НУА до 2035 року, та перспективного плану розвитку НДР до 2035 р. були:

- забезпечення систематичної та результативної роботи відповідно до комплексної наукової теми НДР;
- послідовне збереження та всебічне зміцнення іміджу Народної української академії через упровадження та популяризацію результатів НДР;
- реалізація перспективного тематичного плану НДР до 2035 року та плану роботи академії;
- реалізація програми науково-педагогічного експерименту із соціального партнерства;
- нарощування публікаційної активності викладачів та націлювання їх на виконання ліцензійних вимог МОН;
- робота з наукометричними базами даних, авторськими профілями;
- інтеграція науки та освіти в рамках реалізації комплексної наукової теми;
- підвищення теоретичного рівня наукових розробок та використання їх у практичній діяльності;
- інтеграція наукових досліджень у системі «школа-ЗВО»;
- залучення студентів та школярів до науково-дослідної роботи;
- збереження наукових традицій за умов воєнного часу.

Колектив академії здійснював роботу над комплексною науковою темою «Інтелектуальний потенціал суспільства в умовах перманентних соціальних змін: шляхи збереження та розвитку» (ДР № 0117U005126) – науковий керівник д-р іст. наук, проф. Астахова К.В., а також над науковим експериментом «Розбіжність інтересів стейкхолдерів сфери освіти та можливості пом'якшення протиріч»(ДР № 0121U000192) (наук. керівник д-р іст. наук, проф. Астахова К.В.).

У рамках цієї комплексної наукової теми, та відповідно до перспективного плану НДР, виконувалася тема 2023 року «Освіта: традиції та інновації в умовах кардинальних соціальних перетворень». У межах загально академічної теми НДР 2023року робота наукових шкіл та наукових напрямів проводилась відповідно тематики, яка наведена в табл.1:

Таблиця 1

Тематика наукових шкіл та наукових напрямків

№ п/п	Наукові школи та наукові напрямки	Тема 2023 року	Керівник
Базова наукова школа			
	Комплексна тема: «Інтелектуальний потенціал суспільства в умовах перманентних соціальних змін: шляхи збереження та розвитку» (ГР №0117U005126)	«Освіта: традиції та інновації в умовах кардинальних соціальних перетворень»	Доктор історичних наук, професор Астахова К.В.
Дочірні наукові школи:			
1.	*Наукова школа з історії освіти.* Тема: «Історія розвитку вищої освіти в Україні: регіональні особливості» (ДР № 0121U000193)	«Історія НУА: пошук балансу між традиціями та інноваціями»	Доктор історичних наук, професор Астахова К. В.
2.	*Наукова школа з соціології освіти.* Тема: «Потенціал неперервної освіти у розвитку соціального партнерства» (ДР №0117U005127)	«Неперервна освіта як єдність традицій та інновацій»	Доктор соціологічних наук, професор Михайльова К.Г.
3.	*Наукова школа з економіки підприємства.* Тема: «Інституційні умови відтворення інтелектуального капіталу за умов трансформаційних процесів економіки» (ДР №0118 U000835)	«Діалектика взаємозв'язку сталого розвитку та економічного зростання в умовах глобалізації»	Доктор економічних наук, професор Яременко О.Л.
Наукові напрями:			
1.	*Науковий напрям з освітнього права.* Тема: «Освітнє законодавство: проблеми та перспективи» (ДР № 0121U000197)	«Співпраця навчального закладу та батьків: права та обов'язки»	Кандидат юридичних наук, професор Астахов В.В.

2	*Науковий напрям з економіки освіти*. Тема: «Людський капітал: інститути, розвиток, зростання» (ДР № 0121U000196)	«Економічні чинники розвитку культурного капіталу суспільства на умовах кардинальних соціальних перетворень»	Кандидат економічних наук, доцент Тимохова Г.Б.
3.	*Науковий напрям з філології.* Тема: «Лінгвістичні дослідження як теоретичний фундамент підготовки спеціаліста, що відповідає сучасним світовим вимогам та стандартам» (ДР № 0117U001473)	«Проблеми функціональної когніо- та прагмалінгвістики, дискурсології, лінгводидактики та перекладознавства»	Доктор філологічних наук, професор Волкова С. В., кандидат філологічних наук, професор Тимошенкова Т. М.
4	*Науковий напрям з культури та педагогіки.* Тема: «Роль культурно-освітнього середовища навчального закладу у формуванні та розвитку особистості» (ДР № 0121U000194)	«Формування ціннісного відношення до процесу пізнання навчаючихся»	Кандидат філософських наук, доцент Чибісова Н. Г., кандидат педагогічних наук Шилкунова З. І.

1. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Ситуація, що склалася в країні та місті, змінила умови реалізації наукової роботи та завдання її реалізації. Незважаючи на воєнний стан, було проведено традиційні наукові заходи, забезпечено реалізацію науково-педагогічного експерименту, публікаційну роботу, продовжувала функціонування аспірантура. Форми наукової роботи охоплювали усіх учасників освітнього процесу, а головне – вдалося зберегти традиційні напрямки НДР ХГУ «НУА».

Основні результати науково-дослідної роботи:

- забезпечено подальший розвиток моделі безперервної гуманітарної освіти та її науковий і методичний супровід. Функціонування комплексу НУА та його розвиток високо оцінено освітньою спільнотою Харкова та України, закордонними партнерами. Визнано унікальність досвіду НУА щодо розробки та впровадження в практику моделі неперервного гуманітарного розвитку. Як підтвердження – здобуття Подяки Національної академії наук України за плідну працю на освітянській ниві, вагомі здобутки у впровадженні інноваційних методів організації освітнього процесу та активне сприяння наукового світогляду викладачів, студентів і школярів НУА;
- збережене й розширене, незважаючи на воєнний стан, співробітництво з партнерами з наукових та освітніх установ та зарубіжних країн, перш за все Польщі та Німеччини;
- зміцнено наукове співробітництво в рамках інституту афілійованих професорів в НУА. Відбулося поступове розширення його складу та напрямків

роботи. Напрацьовано позитивний досвід роботи щодо активного залучення афілійованих професорів до освітньої та наукової діяльності;

- відбувся XXX ювілейний День науки, який зберіг традиції участі усіх учасників освітньо-наукового комплексу ХГУ «НУА»: викладачів університету та школи, аспірантів, студентів, учнів ліцею та партнерів з навчальних закладів України, зовнішніх міжнародних партнерів: XXX Регіональна науково-практична конференція вчителів «Мікроколективи в макросередовищі сучасної загальноосвітньої школи: стан та шляхи формування» (8 квітня 2023 р.); XXX Міжнародна студентська наукова конференція «Мікроколективи в макросередовищі сучасного університету: стан і шляхи формування» (8 квітня 2023 р.); Науково-теоретична конференція молодих учених «Мікроколективи в макросередовищі сучасного університету: позиції, ролі, підходи молодих викладачів» (8 квітня 2023 р.). Відновлено практику видання матеріалів конференцій, яка була об'єктивно припинена на початку воєнного вторгнення. Виконані зобов'язання та опубліковано збірник минулого року, який було відкладено у зв'язку з активними бойовими діями на Харківщині;
- успішно проведено лютневу XXI Міжнародну науково-практичну конференцію «Привабливість навчального закладу: складові та тренди» (10 лютого 2023 р.), яка вкотре підтвердила статус НУА як авторитетного експертного майданчика. В конференції прийняли участь більше 130 учасників, в тому числі з країн: Австрія, Великобританія, Норвегія, Нідерланди, Польща, Німеччина, Швеція, Литва. Склад учасників є підтвердженням високого рівня конференції: академіки, члени-кореспонденти – 6; доктора наук – 35; кандидати наук – 42; керівники навчальних закладів вищої освіти – 6; керівники гімназій, ліцеїв, шкіл – 6; представники наукових організацій та установ, бізнес-структур. Отримано понад 30 відгуків від учасників конференції (наприклад, від представників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» тощо);
- проведено 6 наукових конференцій, в тому числі 2 – міжнародного рівня. Проведення кафедральних конференцій регіонального рівня забезпечило реалізацію перспективного плану НДР до 2035 року. Ювілейна XXV Міжвузівська науково-практична конференція «Експертні оцінки елементів навчального процесу» (кафедра інформаційних технологій і математики, завідувач кафедри – проф. Кірвас В. А.); XVII Міжвузівська науково-практична конференція молодих учених «Управління як фактор економічної рівноваги» (кафедра економіки та права, завідувач кафедри – доц. Рубан Л. О.);
- збережено традиції та опубліковано в паперовому вигляді науковий збірник «Вчені записки ХГУ «НУА» (том 28 и том 29). «Вчені записки ХГУ «НУА»» зберегли прибування у міжнародній наукометричній базі: Index Copernicus, а також ввійшли до МНБД - European Reference Index for Humanities (ERIH) PLUS - авторитетного довідкового покажчика для гуманітарних та соціальних наук, які складають ядро європейського наукового фонду. Ведеться робота з оновлення та підсилення редакційної колегії наукового збірника;

- представлено на конкурс кращих видань Національної академії наук вищої освіти України монографію «Архетипні концепти українського художнього мовомислення», 2021. – 338 с. (14,0 др.арк.) – авт. Ільїна О. В. Цю ж монографію зареєстровано на отримання авторського права, документи знаходиться на розгляді профільних установ;
- надано гриф МОНУ в номінації «Схвалено для використання в освітньому процесі», який зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №8.0068-2023 Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» рішенням експертної комісії з позашкільної освіти від 21.06.2023 (протокол № 2) навчальній програмі «Французька мова» (автор: доц. Чурсіна Л. В.) для використання в підготовці учасників МАН (позашкільна освіта дослідницько-експериментального курсу);
- отримано грамоти Північно-східного наукового центру НАН України і МОН України за високі досягнення в науковій роботі за напрямками: д-р соціол. наук, проф. Михайльова К. Г., канд. екон. наук, доц. Іванова О. А., засл. вчитель України - Лимаренко В. А., канд. пед. наук - Шилкунова З. І.;
- нагороджено почесною грамотою ХОВА канд. філол. наук., доц. Чурсіну Л. В. за підготовку переможця Всеукраїнського рівня наукового конкурсу-захисту МАН;
- у повному обсязі реалізовано проєкт «Книга року», до фінальної стадії якого підключився всесвітньо відомий науковець, автор книги «Просвітництво продовжується», проф. Гарвардського університету проф. Стівен Пінкер. 21.04.2023 відбулася його онлайн-лекція для студентів та викладачів академії, яка стала знаменною подією для НУА та Харкова і зібрала понад 300 слухачів;
- збережено шістнадцятирічну традицію участі студентів в академії у Всеукраїнському стипендіальному конкурсі «Завтра. UA» Фонду Віктора Пінчука. К. Дмитренко (СМ-51) стала переможцем та отримала річну стипендію;
- присвоєно вчене звання доцента загальноакадемічної кафедри іноземних мов – канд. філол. наук Валюкевич Т. В..

Теоретичні розробки та практична реалізація експерименту з соціального партнерства:

Ключовим елементом реалізації комплексної теми НУА є експеримент із вивчення соціального партнерства в освіті. Теоретична розробка та практична реалізація експерименту здійснювалися відповідно до його програми. Хід роботи з експерименту знайшов відображення у публікаціях та інших наукових формах роботи академії (повідомлення на конференціях та семінарах, виконання науково-дослідних робіт аспірантів та студентів, виконання соціологічних досліджень, проєктна робота).

Оновлення тематики відповідно до програми реалізації експерименту – «Розбіжність інтересів стейкхолдерів сфери освіти та можливості пом'якшення протиріч» (ДР № 0121U000192) – наук. керівник – проф. Астахова К. В. сприяли необхідності пошуку нових форм та напрацювання з цього напрямку:

- В рамках реалізації експерименту з соціального партнерства проведено Круглий стіл «Шляхи збереження й розвитку лідерських позицій Харкова як центру освіти і науки» (16.06.2023) із залученням представників вишів, провідних науковців, викладачів університетів та навчальних закладів середньої освіти, представників бізнес-середовища, аспірантів, випускників та інших стейкхолдерів (більше 90 учасників). За результатами роботи Круглого столу підготовлено збірник матеріалів (3,49 друк. арк.).
- Підготовлено п'ятирічний звіт щодо виконання плану експерименту, який схвалено на засіданні Науково-методичної ради Харківської академії неперервної освіти (червень 2023 р.).
- У складних умовах воєнного стану тривало залучення нових партнерів до реалізації експерименту (Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, Харківська гімназія № 13 Харківської міської ради).
- Зросла роль НУА як експерта з питань розвитку освіти: експертна думка ректора, проф. Астахової К. В. з проблематики «Яка сучасна освіта потрібна Україні», наряду з віце прем'єр-міністром України, міністром трансформації була представлена на каналі «Громада» (жовтень 2023 р.), а зав. кафедри початкової освіти Шилкунова З. І. на цьому каналі представила інформацію з проблеми оцінки якості освіти сучасних учнів (грудень 2023 р.); академія увійшла до складу співорганізаторів та взяла участь у роботі редколегії Всеукраїнської конференції з міжнародною участю «Функціонування суб'єктів економічної діяльності в умовах воєнного стану» (доц. Іванова О. А.), за результатами наукового проєкту роботи з наративами «Зміни освітніх практик під час війни» опубліковано статтю в науковому фаховому журналі «Вища освіта України (авт.: проф. Астахова К. В., проф. Михайльова К. Г., доц. Зверко Т. В.) та передано до репозиторію ЦНГІ та інш.
- Реалізація партнерства забезпечується шляхом взаємодії з бізнес-спільнотою. Академія приймала участь у Програмі брокеридж-івенту «Розбудова Харкова через інноваційний фандрайзинг бізнесу» - 15.11.2023 року, організований Харківським кластером «ІАМ».
- Підготовлено та подано на розгляд до благодійних фондів і організацій більше 40 проєктів для отримання грантів на науково-дослідну діяльність (USIAD, IREX, Фонд «Час змін», Українська асоціація дослідників освіти, Щецинський університет (Польща) та інші).

2023 рік засвідчив, що навіть в умовах воєнного стану забезпечити взаємодію з партнерами можливо. Але це потребує переформатування каналів комунікації та форм діяльності.

За звітний період проявилася **взаємодія з міжнародними парт**нерами за різними напрямками, зокрема розширилося **представництво вчених академії в дослідницьких організаціях** (Європейський консорціум політичних досліджень (ECPR); активізувалася **підготовка наукових та освітніх грантів.** Наприклад, встановлено траєкторію взаємодії та наукових напрямків співпраці з Інститутом соціології Щецинського університету (Польща) під керівництвом д-ра соціол. наук, проф. Козлової О. М. та польським університетом у Лондоні,

встановлено партнерські відносини з Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України.

Хід роботи з експерименту знайшов відображення в публікаціях (підготовка монографій, наукового збірника статей, матеріалів конференцій), у доповідях на конференціях та семінарах, виконанні науково-дослідної роботи студентів, аспіратів. Наприклад, у щорічних конференціях ХГУ «НУА», зокрема в лютневій конференції, кафедральних конференціях, регіональних та міжнародних.

В межах подальшої роботи над реалізацією експерименту щодо розвитку соціального партнерства, планується проведення емпіричного дослідження та узагальнення його результатів, залучення партнерів до участі в лютневій Міжнародній науково-практичній конференції; запрошення закладів вищої освіти та шкіл-партнерів до участі в Дні науки НУА; запрошення до спільних публікацій; збереження практики проведення спільного аудиту освітніх програм та якості підготовки на різних рівнях освітньої системи; підготовку публікацій у виданнях вузів-партнерів; спільні соціологічні дослідження, розширення контактів та залучення нових партнерів.

Ключовий напрям наукової роботи - **публікаційна активність.** Відповідно до плану видавничої діяльності за звітний рік опубліковано роботи, які розкривають комплексну наукову тему, а також тематику експерименту.

Завершується робота над **колективною монографією «Університет та його випускники: ключові тренди часу»**, 12 др. арк., за загальною ред. К. В. Астахової, (термін опублікування – 2023/2024 навчальний рік).

Виконання плану видавничої діяльності здійснювалося в складних умовах, що негативно вплинуло на її результати. Було перенесено терміни підготовки декількох крупних запланованих монографій: кафедра соціології та гуманітарних дисциплін (за ред. проф. Михайльової К. Г.); кафедра економіки та права (за ред. проф. Компанієць В. В.); кафедра германо-романської філології та перекладу вже вкотре відкладаються строки опублікування колективної монографії (за ред. доц. Михайлової Л. В.) та монографії доц. Чемоданової М.Ф. Усі причини переносу термінів підготовки видань об'єктивні, але фактично з точки зору кількісних показників 2023 рік є критичним по показнику підготовки монографій. Підготовлено:

монографія:

1. Бочарникова Т. Ф. (під заг. ред.). (2023). *Формування професійної мобільності суб'єктів освітнього процесу в умовах мультилінгвальної підготовки*. Харків : Вид-во НУА, 115 с. (7,2 др.арк.).

У цілому проблема планування та своєчасного видання великих наукових монографій, які б мали індексацію у НМБД та привертали увагу наукової спільноти, загострилися до критичної позначки.

наукові видання:

1. Методичні рекомендації щодо планування роботи НУА на 2023/2024 навчальний рік / Нар. укр. акад. ; [авт.: К.В. Астахова]. – Харків : Вид-во НУА, 2023. – 70 с. (3,7др.арк.).

2.Аналітичні матеріали до зборів трудового колективу НУА 31 серпня. 2023 г. / Нар. укр. акад. ; авт.: К. В. Астахова. – Харків : Вид-во НУА, 2023. – 68 с. (3,4др.арк.).

Разом:7,1 др.арк.

довідникове видання:

Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: глосарій / В. А. Кірвас, В. П. Козиренко, О. В. Дьячкова, Є. В. Свіщова; Нар. укр. акад.; ред. В. А. Кірвас. – Харків : Ізд-во НУА, 2023. – 208 с. (12,1 др. арк.).

збірник наукових статей:

Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія» / [редкол.: К. В. Астахова (голов. ред.) та ін.]. – Харків : Вид-во НУА, 2023. – Т. 29 – 354 с. (20,69др.арк.).

Вдалося зберегти традиції та підготувати збірник, який включає всі необхідні розділи. Сам факт збереження збірника «Вчені записки «ХГУ «НУА» є позитивним. Але науковий рівень видання та його перспективи – предмет окремої уваги та конкретних дій. Без суттєвих змін перспективи щорічної збірки є нечіткими.

матеріали конференцій та круглого стола:

1. Експертні оцінки елементів навчального процесу: програма і матеріали XXIV міжвуз. наук.-практ. конф., Харків, 25 листопада 2023 г. / Нар. укр. акад., каф. інформ. технологій і математики ; [редкол.: В. П. Кірвас (відп. ред.) та інш.]. – Харків : Вид-во НУА, 2023. – 108 с. (6,5 др.арк.);

2. Управління як фактор економічної рівноваги: програма та матеріали XVI конф. молодих учених каф. економіки та права, [Харків], 7 грудня. 2023 р. / Нар. укр. акад. – Харків : Вид-во НУА, 2023. – 120 с. (6,0 др.арк.).

3. Привабливість навчального закладу: складові та тренди : матеріали XXI Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 10 лют. 2023 р. / Ін-т вищої освіти НАПН України, Харк. гуманітарний ун-т «Нар. укр. акад.» [та ін. ; редкол.: К. В. Астахова (голов. ред.) та ін.]. – Харків: Вид-во НУА, 2023. – 238 с. – (Інтелектуальний потенціал суспільства в умовах перманентних соціальних змін: шляхи збереження й розвитку). (28,86 др.арк.).

4. День науки: матеріали XXIX Міжнар. студен. наук. конф. регіон. наук.-практ. конф. вчит. 16 квітня 2022 р. / Департамент науки і освіти Харківської обл. військ. адмін. Ін-т вищ. освіти НАПН України, Харк. акад. неперерв. освіти, Нар. укр. акад. ; [Редкол.: К. В. Астахова та ін.]. – Харків: Вид-во НУА, 2022. – 114 с. – (День науки). (13,95 др.арк.).

5. Мікроколективи в макросередовищі сучасного університету: стан і шляхи формування: програма і матеріали XXX Міжнар. студен. наук. конф., 8 квітня 2023 р. / Департамент науки і освіти Харківської обл. військ. адмін., Ін-т вищ. освіти НАПН України, Харк. акад. неперерв. освіти, Нар. укр. акад. ; [Редкол.: К. В. Астахова та ін.]. – Харків: Вид-во НУА, 2023. – 112 с. – (День науки). (14,96 др. арк.).

6. Мікроколективи в макросередовищі сучасного університету: позиції, ролі, підходи молодих викладачів: програма та матеріали XXX наук.-теорет. конф. молодих учених, 8 квітня 2023 р. / Департамент науки і освіти Харківської обл. військ. адмін., Ін-т вищ. освіти НАПН України, Харк. акад. неперерв. освіти, Нар. укр. акад. ; [Редкол.: К. В. Астахова та ін.]. – Харків: Вид-во НУА, 2023. – 70 с. – (День науки). (4,23 др. арк.).

7. Мікроколективи в макросередовищі сучасної загальноосвітньої школи: стан та шляхи формування: програма і матеріали XXX наук.- практ. конф., 8 квітня 2023 р. / Департамент науки і освіти Харківської обл. військ. адмін., Ін-т вищ. освіти НАПН

України, Харк. акад. неперерв. освіти, Нар. укр. акад. ; [Редкол.: К. В. Астахова та ін.]. – Харків: Вид-во НУА, 2023. – 116 с. – (День науки). (6,74 др. арк.).

8. Шляхи збереження й розвитку лідерських позицій Харкова як центру освіти і науки: матеріали круглого столу, Харків, 16 черв. 2023 р. / [редкол.: К. В. Астахова (голов. ред.) та ін.]. – Харків : Вид-во НУА, 2023. – 60 с. (3,49 др.арк.)

Разом: 84,73 др. арк.

Тематика конференцій та семінарів відображає пріоритетні напрямки роботи ХГУ «НУА», гостроактуальні проблеми освіти в сучасних умовах. Проведені наукові заходи є інструментом внесення змін до освітньої діяльності Академії та кафедр (упровадження нових методик аудиторної та позааудиторної роботи в умовах воєнного стану).

Тобто у 2023 році повернуто практику видання матеріалів конференцій, яка була об'єктивно утрачена на початку воєнного вторгнення. За звітний період суттєво збільшився даний показник в порівнянні з попереднім навчальним роком. Збільшення пов'язане з тим, що не зважаючи на бойові дії та воєнний стан було підготовлено усі три збірки XXX Дня науки, та виконані зобов'язання по виданню збірки минулого року, яку було відкладено в зв'язку з активними бойовими діями у травні/квітні минулого року.

2023 рік добавив в рейтинг публікаційної активності за показниками Scopus публікації фахівців кафедри соціології та гуманітарних дисциплін:

Статті в МНБ Scopus и WebofScience 2023

1.Kateryna BannikovaandKaterynaMykhaylyova. EffectiveGlobalRecruitmentStrategy: CulturalCompetence. ReviewofEconomicsandFinance]: vol.21.2023. Pages 592-598available at:**https://refpress.org/ref-vol21-a61/(Scopus)**	0,5
2. Mykhaylyova, K. , Zverko, T., Maiboroda, R., Bubela, A. andLutsenko, I. (2023). SociologicalModelofSocialPartnershipinHigherEducationInstitutionsManagement. KHazarjournalofhumanitiesandsocialsciences (specialissue), [online] vol. 26, 3. Availableat: https://ejournal.khazar.org/index.php/kjhss/article/view/91 [Accessed 20 Sept. 2023]. **(WoS)**	0,3
3. Verbivska, L., Novikova, I., Pashchuk, L., Kustovska, O., Bannikova, K. StrategiesOfEconomicDevelopment: Micro, Macro, AndMesoeconomicLevels (TheUkrainianCase). Quality - Access toSuccessthislinkisdisabled, 2023, 24(192), pp. 352–359 **(Scopus)**	0,1
4. Kateryna, Bannikovaetc. OntheFormationof "SoftSkills" astheEquivalentof Professional Competencies: A ForecastofEducationalTrends.JournalofHigherEducationTheoryandPracticethislinkisdisabled, 2022, 22(18), pp. 28–35 **(Scopus)**	0,15
5. Obukh, L., Bannikova, K., Tsurkan, I., Khudiakova, A. Theproblemoftheculturalcrisisintoday'sinformation-digitalsociety. AmazoniaInvestiga, 12(63), 206-213.https://doi.org/10.34069/AI/2023.63.03.19	0,1
6. Bannikova, K., Fryz, P., Voronova, N., Bondarenko, A., &Bilozub, L. (2023). Digitaltransformationsinculture&art: newopportunitiesandchallenges. AmazoniaInvestiga, 12(61), 348-358. https://doi.org/10.34069/AI/2023.61.01.35	0,15
7.Pashchenko, O., Shyshpanova, N., Kolomiiets, Y., Mykhaylyova, K. andSakun, L. (2023). ManagementinConditionsofGlobalization: DevelopmentandImplementationofNewApproachesinOrganizations. Econ. Aff., 68(03): 1589-1600.	0,15
Разом	**7/1,45**

Це дозволяє очікувати позитивних змін в рейтингу університетів з цього напрямку. Також в другому півріччі 2023 року розпочато роботу по створенню профілю навчального закладу у базі Web of Science, завершення планується до березня 2024 р.

Аналіз НДР минулого року дозволяє зробити висновки, що ситуація із публікаційною активністю та з просуванням своєї наукової діяльності у профілях учених, як і раніше, залишається вкрай невисокою. На це слід звернути увагу кафедр та вести дієвий контроль за оновленням індивідуальних профілів, підтримкою їх в актуальному стані.

Загальні показники наукових публікацій викладачів університету та школи, аспірантів та студентів академії представлено в табл. 2.

Таблиця 2

Наукові видання 2023 (кількість /др.арк.)

Період	**Монографії**	**Розділи в монографіях**	**Наукові видання**	**Статті в збірках НУА**	**Тези в матер. кон. НУА**	**Статті в інш. виданнях (зовн.)**	**Статті в Scopus, Webofscience**	**Тези в інш. виданнях (зов)**	**Довід. вид.**	**Студ. та аспір. публікації**	Всього 2022	**Всього 2023**
ВСЬОГО 2022:	6/67,61	14/22,69	2/7,0	25/5,45	70/18,2	53/12,35	2/2,1	57/7,44	1/8,0	71/9,9	301/ 160,74	-
ВСЬОГО 2023:	**1/ 7,2**	**3/ 10,85**	**2/ 7,1**	**33/ 16,21**	**75/ 21,7**	**54/ 18,7**	**7/ 1,45**	**52/ 9,54**	**1/ 12,1**	**152/ 23,6**	**-**	**360/ 129,45**

Основні результати науково-дослідної роботи викладачів 2023 року було представлено у 360 публікаціях, серед яких монографія, 2 наукових видання, 7 публікацій, які індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science. Кількість публікацій збільшилась (+59 позицій). Але спостерігаємо зменшення показників публікаційної активності за звітний період у друкованих аркушах. Така тенденція пояснюється суттєвим зниженням видання монографій у зв'язку з їх переносом (здвинути терміни підготовки 4 монографій, що приблизно дорівнює 40 др.арк.). В загалі по більшості напрямків наукової продукції зберіглась ситуація у кількісних показниках, але вимоги сучасності потребують не тільки обсягу публікацій, а також їх якісної складової: збільшення фахових статей, публікацій, які входять до МНБД, публікацій у закордонних виданнях. З метою підвищення ефективності та якості публікацій слід звернути увагу на показники відповідності ліцензійним вимогам результатів наукової роботи викладачів та необхідності їх коригування, особливо за позиціями: статті у МНБ Scopus, Web of Science, статті в наукових фахових виданнях, що входять до переліку наукових «професійних» видань України.

Суттєвий відрив у кількості публікацій мають традиційно кафедри соціології та гуманітарних дисциплін (зав. кафедри – доц. Зверко Т. В.), економіки та права (зав. кафедри – доц. Рубан Л. О.) (додаток 1). Незважаючи на об'єднання кафедр ТПП та ГРФ, прорив в показниках не відбувся в зв'язку з невиконанням планових показників та наявністю викладачів, які не мають наукових публікацій у 2023 році (Степанов В. Ю – відсутн. публ.; Доманова О. В., Чемоданова М. Ф. – невиконання плану). Суттєво зросли показники по кафедрі ІТМ (зав. кафедри – проф. Кірвас В. А.). Нажаль не всі кафедри забезпечують публікації, що відповідають профілю дисциплін, які викладають.

Цей напрям потребує поліпшення та контролю. Але ситуація поступово покращується в порівнянні з минулим роком.

Безумовно, ситуація, що склалася в місті та країні, вплинула на людей, перекреслила багато планів. Разом з тим з'явилися можливості щодо участі в науковому житті, спілкування з колегами із зарубіжних навчальних закладів та установ.

Академія традиційно приділяє значну увагу забезпеченню академічної доброчесності. Заходи щодо запобігання плагіату в наукових та навчальних роботах працівників і здобувачів вищої освіти ХГУ «НУА» систематизовано в оновленому Положенні (затверджено на засіданні Ради 27.06.2022, протокол № 9). Академія має договір з компанією Unicheck – сервісом перевірки на плагіат. Щорічно студенти першого курсу проходять онлайн-тренінг «Академічна доброчесність в університеті» (з отриманням сертифікатів). На засіданні Ради академії відбулося затвердження Комплексної програми розвитку академічної доброчесності в НУА (протокол №2 від 25.09.2023), яка готується до подання на отримання авторського права.

Важливою складовою діяльності навчального закладу є підготовка науково-методичної літератури. Результати звітного року за науково-методичними публікаціями відображено в табл. 3.

Таблиця 3

Науково-методичні видання(кількість /друков. аркуші)

Період	Посібники з грифом НУА	Навчальні посібники с грифом НУА	Навчальні посібники	Навчально-методичні посібники та метод. рекомендації	Разом
Разом (2023 р.)	**-**	**-**	**15/89,31**	**18/57,79**	**33/147,1**
Разом (2022 р.)	1/8,0	-	11/49,5	15/43,89	27/101,39

Результати 2023 року свідчать, що процес адаптації викладачів до складних умов роботи у змішаному форматі має позитивні тенденції при підготовці методичних видань. Порівняно з минулим роком, кількість та обсяг підготовлених навчально-методичних видань збільшились, хоча і досі не повністю відповідають потребам актуального методичного забезпечення дисциплін. У 2023 році вдалось зупинити скорочення кількості методичних видань, яке спостерігалося протягом попередніх двох років.

Аналіз цієї роботи показав активізацію роботи з підготовки навчально-методичних видань на кафедрах економіки та права (зав. кафедри – доц. Рубан Л. О.), германо-романської філології та перекладу (зав. кафедри – доц. Михайлова Л. В.), початкової освіти (зав. кафедри – Шилкунова З. І.), інформаційних технологій та математики (зав. кафедри – проф. Кірвас В. А.).

Лідером звітного року стала кафедра економіки та права (9 видань обсягом 39,16 д.а.). Значно підтягнула позиції кафедра ГРФтаП (9 видань обсягом 38,7 д.а.). Наступний кластер утворили: кафедра початкової освіти, ІТМ, соціології та гуманітарних дисциплін. Цього року є кафедри, які не

підготували за календарний рік жодної методичної публікації (кафедра фізичного виховання та спорту (зав. кафедри – Николаєва С.В.) та загальноакадемічна кафедра іноземних мов (зав. кафедри – доц. Хильковська А.О.) (додаток 2).

Поряд з позитивними тенденціями варто зазначити, що у звітному році є негативні. Не вдалося стимулювати підготовку навчальних посібників з Грифом НУА. Потенціал тут, безумовно, існує, і у наступному році кафедрам слід запланувати таку роботу. Актуалізувалася і проблема якості видань, які подаються на розгляд. Завідувачам кафедр слід більш вимогливо ставитися до рекомендації методичних видань до друку.

У розрізі майбутніх «акредитаційних років» увагу слід приділити аудиту та коригуванню ситуації із актуальним методичним забезпеченням освітніх програмта його представленості у репозиторії ЦНГІ (розділ «НМКД»).

В розрізі кафедр показники наукової та науково-методичної роботи надано у додатках 1 та 2 відповідно, а також додаток 1 ілюструє середній показник публікаційної активності в розрахунку на одного викладача, де простежується така ж тенденція як і у рейтингах кафедр: лідери кафедри соціології та гуманітарних дисциплін, економіки та права. На цих кафедрах працюють наукові школи та наукові напрямки.

3. ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВИХ ШКІЛ, НАУКОВИХ НАПРЯМКІВ. ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ В ПРАКТИКУ ТА НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Реалізацію комплексної наукової теми викладачі вищої школи та вчителі ліцею здійснювали через приєднання до діяльності наукових шкіл, напрямів.

Базовою науковою школою виконувалося дослідження комплексної наукової теми НУА «Інтелектуальний потенціал суспільства в умовах перманентних соціальних змін: шляхи збереження та розвитку» (ДР №0117U005126) – наук. керівник д-р іст. наук, професор Астахова К. В., а також теми експерименту – «Становлення та розвиток соціального партнерства як ефективний фактор забезпечення стабільності та перспектив освіти» (ДР №0117U001471), а з 01.07.2021 р. тема експерименту має трактування «Розбіжність інтересів стейкхолдерів сфери освіти та можливості пом'якшення протиріч» (ДР № 0121U000192) – наук. керівник – проф. Астахова К. В.

У межах зареєстрованих наукових шкіл забезпечувалася розробка профільних тем: «Історія розвитку вищої освіти в Україні: регіональні особливості» (ДР № 0121U000193) – наук. керівник проф. Астахова К. В. (наукова школа з історії освіти); «Потенціал безперервної освіти у розвитку соціального партнерства» (ДР № 0117U005127) – наук. керівник проф. Михайльова К. Г. (наукова школа з соціології освіти); «Інституційні умови відтворення інтелектуального капіталу в умовах трансформаційних процесів в

економіці» (ДР №0118 U000835) – наук. керівник проф. Яременко О. Л. (наукова школа з економіки).

Робота над виконанням комплексної тематики також здійснювалась у рамках наукових напрямків: з філології – «Лінгвістичні дослідження як теоретичний фундамент підготовки спеціаліста, що відповідає сучасним світовим вимогам та стандартам» (ДР № 0117U001473) – наук. керівники: проф. Волкова С. В. та проф. Тимошенкова Т. М.; з освітнього права – «Освітнє законодавство: проблеми та перспективи» (ДР № 0121U000197) – наук. керівник проф. Астахов В. В.; з економіки освіти – «Людський капітал: інститути, розвиток, зростання» (ДР № 0121U000196) – наук. керівник доц. Тимохова Г. Б.; з культури та педагогіки – «Роль культурно-освітнього середовища навчального закладу у формуванні та розвитку особистості» (ДР № 0121U000194) – наук. керівники проф. Чибісова Н. Г., Шилкунова З. І.

Загалом діяльність наукових шкіл за звітний період має мозаїчний характер. Системній роботі наукових шкіл та виконанню планових зобов'язань перешкодили воєнні події, міграція викладачів та інші фактори.

В сучасних умовах тотальних змін через повномасштабну воєнну агресію, важко визначити традиційні параметри прирощення наукових знань, тому що:

- в українській науці виявилися розірваними наукові традиції та зв'язки;
- кардинальних змін зазнали напрями та зміст наукових розвідок соціогуманітарного спрямування;
- зосередженість виключно на воєнній та близький до неї тематиці, суттєво трансформувала поле дослідницьких інтересів;
- масова міграція науково-педагогічних працівників та науковців скоротила можливості наукових шкіл, перервала планові дослідження, «перемішала» традиційні наукові об'єднання та проєктні групи.

Але незважаючи на суттєві перешкоди, академії все ж вдалося зберегти науково-дослідницьку складову своєї діяльності, переважну більшість традицій та напрямків функціонування. Втрати, безумовно, були і, нажаль, ще будуть, тому що війна триває. Це слід враховувати та шукати шляхи пом'якшення протиріч та ризиків, які супроводжують сучасний важкий період розвитку країни.

Серед безумовних досягнень та наукових доробок НДР НУА:

- суттєве розширення кола наукових зв'язків. Серед них - встановлення контактів із всесвітньо відомими вченими, запрошення їх до участі у спільних проєктах та програмах. Йдеться про проф. Стівена Пінкера, (просвітницький проєкт «Книга року» квітень 2023 р.);проф. Ханса де Вита (Нідерланди) та Філіпа Альтбаха (США) - згода на участь у якості метрів у традиційній лютневій науковій конференції НУА; відомого перекладача Олену Костюкович (проєкт «Книга року - 2024») та ін.;
- продовження серії наукових монографічних видань, присвячених різним аспектам діяльності ХГУ «НУА» як унікального науково-освітнього комплексу безперервної освіти (опубліковано колективну монографію, присвячену аналізу та соціокультурним можливостям конкурсу «Історія моєї сім'ї», готується до

видання колективна монографія з питань взаємодії університету із власними випускниками);

- проведення унікального наукового дослідження з вивчення зміни освітніх практик під час війни рф проти України, зібрано колекцію наративів з цього питання;

- збережено традицію залучення студентів до спільних наукових розвідок із викладачами та науковцями (у наукових журналах, щорічній збірці «Вчені записки ХГУ «НУА» опубліковані статті студентів з соціогуманітарного та економічного напрямків);

- збережено практику проведення щорічних міжнародних наукових конференцій з питань розвитку освіти (детально інформація наведена у розд.1 звіту);

- активно продовжується процес історізації діяльності НУА (оновлення експозиції музею історії НУА, ведення унікального «Літопису» життя академії; проведення в межах щорічного Дня науки окремої студентської секції з питань історії розвитку освіти та функціонування НУА;

- науковці академії запрошуються у якості експертів до рецензування наукових видань, аналізу освітніх документів, програм, проєктів; до роботи в складі редакційних колегій наукових журналів та конференцій.

Продовжено наукові розвідки в таких напрямках:

- експериментальні дослідження соціального партнерства в освіті, в результаті яких визначено можливості соціального партнерства школи, родини, органів охорони здоров'я для формування здорового способу життя сучасних підлітків; виявлено дієві практики соціального партнерства в освіті в сучасних умовах, механізми їх упровадження; ефективні моделі соціального партнерства в управлінні ЗВО;

- макро- та мікроаналіз освітніх процесів в умовах війни, в ході якого запропоновано наративні фрейми, пов'язані з викликами воєнного часу, визначено зміни інституційного ландшафту.

Виявлено складові та тренди привабливості закладу освіти, чинники впливу на репутацію вишу. Запропоновано міждисциплінарну візію нових підходів в управлінні організацією.

Академія у складний воєнний час зберегла рівень наукової роботи, який підтверджується зацікавленістю досвідом НУА щодо становлення інноваційного науково-освітнього комплексу неперервної освіти, а також громадським визнанням та впровадженням багатьох елементів, відпрацьованих у навчальному закладі, у діяльність українських вишів та шкіл.

Результатами реалізації наукових розробок та впровадження їх у практику можна також вважати:

- організацію, проведення та участь у соціологічних дослідженнях:

- «Якість освітніх програм та освітнього процесу (опитано 87 студ. ХГУ «НУА»), підготовлено інформаційну записку та рекомендації (прокол №2 засідання Ради від 25.09.2023).

- реалізацію програми «Формування професійного вибору: як перетворити мрію на професію»;

- проведення зустрічей зі школярами, студентами, батьками, викладачами з питань психологічної підтримки та профілактики ПТСР тренінгів підтримки тощо.

- аналіз педагогічного потенціалу технологій дистанційних форм навчання, додатків, платформ та ресурсів;

- використання дистанційних освітніх технологій під час проведення наукових заходів;

- участь у Всеукраїнських наукових проєктах, співробітництво з громадськими організаціями та партнерами, і хоча форми такої взаємодії в умовах війни змінились, вони, як і раніше, побудовані на принципах наукової прозорості та практичної реалізації;

Академія виступила співорганізатором низки наукових заходів та конференцій (див. розділ звіту «Основні результати НДР»), триває співробітництво з редакціями наукових журналів: науково-інформаційним журналом «Новий Колегіум», науковим журналом «Український соціум», теоретичним та науково-методичним журналом «Вища освіта України», активізувалась взаємодія з Інститутом індустріальних проблем розвитку економіки НАН України шляхом реалізації спільної аспірантської підготовки, спільних наукових публікацій та залученням фахівців інституту до наукових заходів НУА.

Членство у журі:

- доц. Купрікова Г. В. – член журі обласного етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика;

- викладачі кафедри українознавства є членами журі конкурсу «Соняшник», працюють у складі методичної комісії цього конкурсу;

- доц. Берест Т. М. – член журі Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури;

- доц. Іванова О. А. – член конкурсної комісії Всеукраїнського конкурсу дипломних робіт студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Економіка підприємства», член журі конкурсу наукових праць молодих науковців Харківської обласної адміністрації, член оргкомітету регіонального конкурсу студентських наукових робіт, член журі Всеукраїнського конкурсу дипломних робіт серед студентів закладів вищої освіти економічних спеціальностей.

- ст. викладач Закринична Н. І. - член журі роботи МАН обласного рівня з німецької мови, а доц. Бочарникова Т. Ф. – з іспанської, Чурсіна Л.В. – французької;

- до складу журі обласного етапу олімпіад додано: викладачів СЕПШ: Батманову С. В., доц. Михайлову Л. В. (англійська мова); доц. Яриза Є. М. (іспанська мова), доц. Чурсіна Л. В. – французька мова.

Викладачів НУА залучено до рецензування наукової та науково-методичної продукції, також викладачі входять до складу Спеціалізованих рад, редакційних колегій, експертних комісій.

У 2023 року викладачі НУА працювали в складі редакційних колегій:

- «Вчені записки ХГУ «НУА», наукових збірок конференцій (проф. Астахова К. В., проф. Астахова В. І., проф. Михайльова К. Г., проф. Тимошенкова Т. М., проф. Яременко О. Л., проф. Компанієць В. В. та інші);
- «Український соціологічний журнал» (проф. Астахова В. І., проф. Михайльова К. Г.);
- «Новий колегіум», «Universitates. Наука та освіта» (проф. Астахова В. І.);
- «Економіка і управління» (проф. Астахова К. В.);
- Харківський історіографічний збірник (ХНУ імені В. Н. Каразіна) (проф. Астахова К. В.);
- «Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна», серія «Історія» (проф. Астахова К. В.);
- «Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Соціологія» (проф. Астахова К. В.);
- член наукового комітету Щецинського університету (Польща) – проф. Астахова К. В.

Незважаючи на представництво вчених НУА в різних наукових виданнях, необхідна більша кількість міжнародних наукових контактів та, відповідно, участь у редакційних колегіях. Така форма наукової діяльності має стати шляхом установлення наукових контактів для кафедр та академії в цілому.

Загалом діяльність наукових шкіл та наукових напрямків за звітний період має мозаїчний характер. Системній роботі наукових шкіл та виконанню планових зобов'язань перешкодили події, пов'язані з воєнним станом. Склалася ситуація при якій прослідковується нерівномірне навантаження та різні по вагомості кінцеві результати роботи наукових шкіл. Реалізація комплексної та наскрізної наукової тематики охоплює не всі напрями функціонування наукових шкіл. Тому однією з задач наступного року є перегляд складу та найважливіше – структури наукових шкіл, реєстрації та перереєстрації наукових тем.

4. ФУНКЦІОНУВАННЯ РАДИ НУА

Рада академії виконує свою роботу відповідно до плану. За звітний період проведено 12 засідань. З вересня 2023 року робота Ради здійснювалася в змішаному форматі. Усі засідання пройшли своєчасно, відповідно до планових порядків денних з доповненням гостроактуальних питань. Проведено додаткове засідання Ради з метою затвердження Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році до ХГУ «НУА» (7.04.2023).

У ході роботи Ради було розглянуто низку питань щодо виконання наказів МОН України, реалізації положень Закону України «Про освіту», у тому числі в умовах воєнних дій, питання навчально-методичної, науково-дослідної, виховної роботи, формування культурно-освітнього середовища та інші.

Упродовж 2023 року Рада розглянула питання про виконання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної (розгляд листа МОН України від 29.05.2023 №1/7629-23) (протокол №12 від

26.06.2023), виконання вимог та нормативів ведення освітньої діяльності в умовах воєнного стану (протокол №3 від 23.10.2023).

Особливу увагу приділено питанням організації навчального процесу в умовах воєнного стану, результатам оцінювання якості освітніх програм (протокол №2 від 25.09.2023), а також було розглянуто: інформацію про аудит освітніх програм (протокол №6 від 31.01.2023), аналіз відповідності кадрового корпусу академії ліцензійним вимогам (протокол №7 від 27.02.2023), про ефективність роботи та шляхи вдосконалення освітніх програм та затвердження змін в освітніх програмах на 2023/24 навчальний рік (протокол №10 від 24.04.2023), внесення змін до «Положення про організацію освітнього процесу в ХГУ «НУА» та затвердження «Положення про освітні програми», «Положення про гаранта освітньої програми», «Положення про розробку та сертифікацію дистанційних курсів» (протокол №12 від 26.06.2023).

Ключовими питаннями також були завдання та форми взаємодії з внутрішніми стейкхолдерами академії (протокол №2 від 25.09.2023), хід реалізації моделі безперервної освіти в НУА (вертикальна інтеграція) (протокол №3 від 23.10.2023), затвердження Комплексної програми розвитку академічної доброчесності в НУА (протокол №2 від 25.09.2023).

Зацікавленість також виникла з питань про досвід взаємодії із університетами-партнерами Німеччини (протокол №8 від 27.03.2023), щодо участі академії в міжнародних проєктах: досвід та перспективи (протокол №4 від 27.11.2023), про динаміку рейтингових позицій НУА та шляхи їх покращення (протокол №11 від 27.03.2023).

Рада розглянула роботу психологічної служби та ЦНГІ в умовах воєнного стану (протокол №4 від 27.11.2023), роботу лабораторії планування кар'єри та реалізацію СЕПШ програми «Як перетворити мрію на професію» (протокол №8 від 27.03.2023), рекомендацію до присвоєння вченого звання доцента загальноакадемічної кафедри іноземних мов – канд. філол. наук Валюкевич Т. В. (протокол №7 від 27.02.2023), Підсумки загальноакадемічного конкурсу «Історія моєї сім'ї» (протокол №8 від 27.03.2023), затвердження плану роботи на 2023/2024 навчальний рік (протокол №10 від 24.04.2023), Затвердження рекомендацій до магістратури (протокол №10 від 24.04.2023) та інші.

Загалом було розглянуто 75 питань, у тому числі з навчально-методичної роботи та участі у міжнародних проєктах – 17; з науково-дослідної роботи та реалізації експерименту – 11; виховної та самоврядування – 6; роботи ліцею – 9; організаційні питання та інш. – 15; вступна кампанія – 5; робота служб та підрозділів, у тому числі напрямки функціонування ЦНГІ – 6; соціальний захист та кадрова робота – 4; рекомендації до друку наукових видань – 2 (рис. 1).

Активно працювали в роботі засідань Ради крім адміністрації академії, завідувачі кафедр: соціології та гуманітарних дисциплін (зав. кафедри – доц. Зверко Т.В.), економіки та права (зав. кафедри – доц. Рубан Л. О.), українознавства (в.о. зав. кафедри – доц. Берест Т. М.).

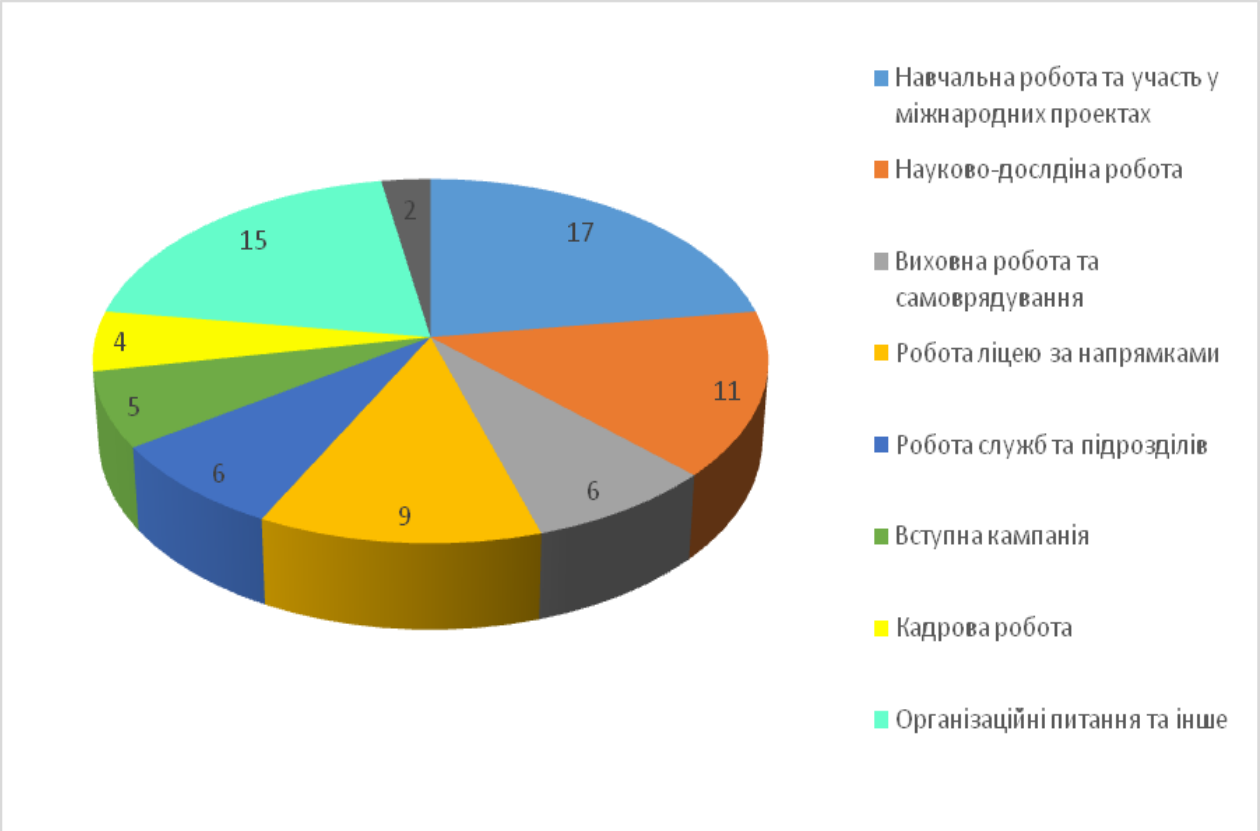

Рис. 1 – **Розподіл питань, які розглянуто на засіданнях Ради у 2023 році**

Контроль виконання рішень Ради здійснюється ректором та профільними проректорами. Ведеться журнал контролю за виконанням рішень. Аналіз ступеня задіяності в підготовки та презентації питань засідань Ради слід частіше залучати до підготовки матеріалів Ради не тільки проректорів, деканів, керівників ліцею, але й інших провідних фахівців. Потребує більшої відповідальності тих, кому доручено керування ходом виконання окремих рішень, керівників структурних підрозділів та завідувачів кафедр, а також більш системне інформування підлеглих про рішення Ради,

У звітному році відновлено практику роботи комісій з підготовки питань на Раду, що підвищує ефективність та багатогранність розгляду питань. Загалом робота з реалізації рішень Ради заслуговує на задовільну оцінку: прийняті рішення виконуються. Членам Ради НУА слід більше уваги приділяти термінам виконання рішень, чіткості формулювання, своєчасному наданню інформації відповідальним за виконання.

4. РОБОТА АСПІРАНТУРИ

Підготовка аспірантів на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти ведеться відповідно до нормативних документів МОН України:

- Закону України «Про освіту» від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII;
- Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. № 1156-XII;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015р. № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (Постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187»);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» з урахуванням змін від 03.04.2019 р.
- Порядку проведення експерименту щодо присудження ступеня доктора філософії, затвердженого КМУ від 6 березня 2019 р. № 167 (доповненням у Постанові КМУ від 21 жовтня 2020 р. № 979);
- Наказу МОНУ від 25 січня 2021 року № 102 «Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатку до них, зразка академічної довідки», від 29 січня 2021 р.;
- Рекомендацій щодо акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти, а також ліцензування освітньо-наукових програм підготовки аспірантів за трьома основними напрямами навчання в НУА, відповідно до ліцензій на право підготовки аспірантів за спеціальностями: 054 «Соціологія» (наказ МОН України №655 від 10.06.2016), 051 «Економіка» (наказ МОН України №856 від 19.07.2016), 035 «Філологія» (наказ МОН України №1508Л від 09.12.2016);
- Постанова Кабінету Міністрів в України від19 травня 2023 року №502 «Про внесення змін до деяких постанов КМУ з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів».

Контингент аспірантів на 01.12.2023 року складає 26 слухачів, 3 з яких перебувають в академічній відпустці (табл. 4).

У 2023 році план набору до аспірантури виконано в повному обсязі. Він склав 14 слухачів. (рис.2). Розподіл за спеціальностями: весняний набір – 13осіб: а саме: 054 «Соціологія» - 5 осіб, 051 «Економіка» - 6 осіб, 035 «Філологія» - 2 особи; осінній набір –1 особа - 054 «Соціологія».

Таблиця 4

Кількісний склад аспірантів (на 01.12.2023 р.)
(розподіл за спеціальностями)

№	Спеціальність	Кількість аспірантів-2021	Кількість аспірантів-2022	Кількість аспірантів-2023	Кількість аспірантів в акад.відп.-2023
1	051 «Економіка»	9	9	13	-
2	054 «Соціологія»	10	5 (4)	8	1
3	035 «Філологія»	2	3	2	2
Всього:		**21**	**17 (4)**	**23**	**3**
РАЗОМ		**21**	**21**	**26**	

Показники набору оптимістичні, склад аспірантів нараховує12 випускників академії, які підтримують традиції та особливості КОС академії, готові долучатися до різних форм та напрямків роботи.

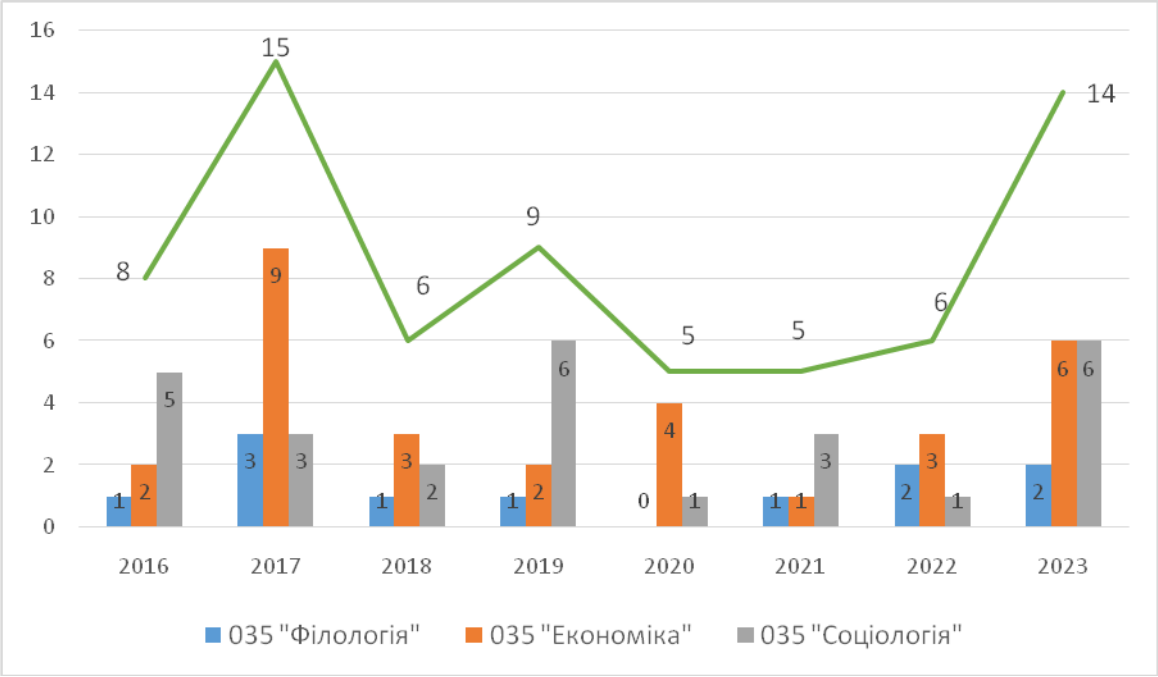

Рис. 2 – **Динаміка показників набору до аспірантури**

Аналіз наукових публікацій аспірантів демонструє, що основні напрямки, в рамках яких здійснюється науково-дослідна діяльність, відповідають профілям підготовки аспірантів, вони виявляють достатній рівень публікаційної активності у виданнях ХГУ «НУА», є авторами розділів монографій, працюють над статтями у фахових виданнях, у МНБ (Index Copernicus, Google Scholar), у тому числі в співавторстві з науковими керівниками (проф. Михайльовою К.Г., проф. Змійовою І.В., доц. Цибульською Е.І.).

Кафедри працюють над розширенням змісту освітньої складової підготовки докторів філософії у напрямку набуття ними викладацьких компетентностей у ході педагогічної практики.

У 2023 році вже є позитивний досвід залучення аспірантів до викладання окремих навчальних дисциплін, змістових модулів, проведення майстер-класів в рамках Дня студентів (Панасенко Л., Овчаренко (Шило) К., Костинським К., Монастирським Г.), до участі у круглих столах, семінарах (Булак Н., Колесник Є., Берест К., Полупан Д., Макасєєв О., Михайлов М.).

Завданнями кафедр з організації аспірантської підготовки повинна починатися з їх здійснення набору до аспірантури; залучення випускників до аспірантури, а також пошук і прирощення ефективних форм і методів організації педагогічної практики з використанням потенціалу НУА як комплексу безперервної освіти; забезпечення академічної мобільності, залучення аспірантів до різноманітних міжнародних програм, виконання спільних грантів формування на кафедрах стратегічного бачення роботи з розвитку аспірантури, що є гостроактуальним у зв'язку із зміненими вимогами МОН щодо підготовки аспірантів та проходження процедури акредитації аспірантури.

Незважаючи на позитивні кількісні показники, особливої уваги зі сторони завідувачів кафедр та гарантів програм мають стати питання оновлення науково-освітніх програм відповідно до акредитаційних вимог та активізація захисту аспірантів, які закінчують навчання. Захисти аспірантів були відсутні у 2022 та 2023 році. На це оказала вплив ситуація в державі, міграція аспіранті та наукових керівників, фрагментарна робота по виконанню плану підготовки до захисту, а також відсутність можливості створення спеціалізованих рад. Таким чином, на підвищення ефективності діяльності аспірантури повинен бути спрямований комплекс заходів, в реалізації яких провідну роль матимуть кафедри.

Над докторськими дисертаціями в академії працюють викладачі Кірвас В.А., Молодча Н.С., Ільїна О.В., Чемоданова М.Ф. За кожним із обраних напрямів докторанти публікують статті, зокрема в спеціалізованих виданнях, тези міжнародних конференцій. Водночас темпи роботи потребують підвищення та більш дієвого контролю. Позитивним фактом є робота над докторською дисертацією доц. Ільїної О.В., яка на засіданні Ради у березні 2023 доповіла про результати роботи в цьому напрямку, опублікувала монографію, яку подано на конкурс наукових робіт і авторське право.

6. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ І ШКОЛЯРІВ

Академія реалізує авторську концепцію неперервної освіти, яка впроваджує в практику інтеграцію ліцею та університету за різними напрямками, в тому числі, незважаючи на воєнний стан продовжує функціонування Асоціації молодих учених (АМУ) та студентського наукового товариства (СНТ) в тісному зв’язку цих організацій із залученням активних учнів ліцею. У 2023 році прослідковується система підготовки студентів та учнів щодо участі в наукових заходах та науково-дослідній роботі. Наукове

керівництво та консультування здійснювалось як викладачами ліцею так і університету.

Протягом 2023 року під керівництвом доц. Гога Н. П., як керівника АМУ, було проведено секцію наукової конференції молодих учених у рамках Дня науки, засідання АМУ з питань сучасних підходів до діяльності громадських організацій у науковому середовищі (квітень 2023), оглядову зустріч з аспірантами щодо їх можливостей завдяки функціонуванню АМУ (травень 2023).

Слід зазначити активну участь голови АМУ доц. Гога Н. П. у роботі Ради молодих вчених при ХОВА, та участь у заходах Ради молодих учених (РМУ) при Міністерстві освіти і науки України: у комунікаційних зустрічах та заходах Всеукраїнському форумі РМУ (жовтень 2023), у засіданні РМУ, яке присвячено Міжнародному дню науки (листопад 2023) та інш. Завдяки такій взаємодії було підготовлено інформацію про функціонування АМУ НУА, яка увійшла до каталогу Ради молодих вчених України:

Незламні: інформація про РМВ закладів вищої освіти і наукових установ України. Київ: Міжрегіональна академія управління персоналом, 2023. 484 с. (стор. 415-419 – розділ ХГУ «НУА»).

Система інтеграції також прослідковується завдяки ефективній взаємодії між проректором з НДР, керівником АМУ та СНТ. У листопаді 2023 року головою СНТ була призначена студентка 4 курсу факультету «Референт-перекладач» - Якуніна Альона, яка вже з першим кроків роботи склала стратегію роботи студентського наукового товариства в тісній співпраці з АМУ та залученням учнів ліцею з метою підвищення результатів НДРС та НДРШ.

Науковій роботі студентів та школярів в академії приділяється значна увага. Традиційно в академії проводиться робота з підготовки студентів до конкурсів наукових робот всеукраїнського та регіонального рівня. Було підготовлено та відправлено роботи за всіма напрямами. Водночас воєнні дії в Україні не дозволили провести другий тур Всеукраїнського конкурсу наукових робіт студентів, але поновлено проведення Регіонального конкурсу наукових праць як молодих науковців, так і студентів.

Показники науково-дослідницької роботи студентів і школярів:

- Всеукраїнський конкурс дипломних робіт магістрів за спеціальністю «економіка» за результатами 2022 року (підбито підсумки у травні 2023 року) було отримано грамоту «за актуальність теми дослідження» (магістр – Бочарникова К., наук. керівник – канд. екон. наук, доц. Цибульська Е. І.), грамоту «за доцільне застосування сучасних методів дослідження» (магістр – Фурса Б., наук. керівник – канд. екон. наук, доц. Кірік Т. М.), та головне – ІІ призове місце (магістр –Тарасова Н., наук. керівник – канд. екон. наук, доц. Іванова О. А.). Це системні перемоги вже на протязі шести років існування конкурсу, що підтверджує роботу кафедри економіки та права в цьому напрямку.
- На регіональний конкурс студентських наукових робіт, який відновив своє функціонування завдяки високому ентузіазму Ради ректорів, було подано 9 робіт за такими напрямками як: філологія, психологія,

інформатика, мовознавство, переклад. Це є позитивним фактом, але призові місця не було отримано. Необхідно виправлення такої ситуації в наступному році, більш активна робота кафедр та системна підготовка.

- Здобуто перемогу в конкурсі «Стипендіальна програма «Завтра.UA» Фонду Віктора Пінчука» студенткою Дмитренко К. (наук. керівник – проф. Михайльова К. Г.). Викладачі кафедри соціології щорічно результативне здійснюють керування підготовкою стипендіатів.
- Протягом року студенти також готували публікації у спеціалізованих виданнях, у тому числі в науковий збірник «Вчені записки», т. 29 (Якуніна А., Пальваль А., Зацеркляна Д., Федоренко О., Беспалов І.), науковий журнал «Новий колегіум» (Пальваль А., Якуніна А.). Студенти всіх факультетів були задіяні в цьому виді робіт.
- Особливе місце в науковій роботі зі студентами посідала підготовка до XXX Міжнародної студентської наукової конференції «Мікроколективи в макросередовищі сучасного університету: стан і шляхи формування», яка проходила, незважаючи на воєнний час (online-формат) 8 квітня 2023 року в рамках Дня науки. В XXX День науки пройшла робота 12ти секцій трьох конференцій, 8 з яких представлено секції Міжнародної студентської наукової конференції. Академія зберегла традицію проведення секцій кафедр за різними напрямками, що дозволило залучити студентів з різних курсів та спеціальностей, учасників з інших українських та закордонних університетів, та за традицію приєднати школярів як ліцею НУА, так і з інших шкіл-партнерів. Незважаючи на дистанційний формат, поставлені завдання було реалізовано в повному обсязі. Усе це ще раз підтверджує інтеграцію наукової роботи в рамках взаємодії «університет - ліцей».

У рамках Днів науки 2023 року було проведено засідання секції Юніор-МАН. В цьому році це було змістовно, цікаво, гостроактуальні напрямки представлені учасниками, жвава дискусія та велика аудиторія учнів, наукових керівників, батьків. Усі відмітили, що це була справжня наукова подія в рамках ювілейних Днів науки.

Збережено традиції проведення кафедральних конференцій. 7 грудня 2023 г. відбулась XVII Наукова конференція молодих учених кафедри економіки і права «Управління як фактор економічної рівноваги», де в дистанційному форматі взяли участь понад 40 учасників: студенти та аспіранти кафедри, а також студенти із інших навчальних закладів України – партнерів з наукової діяльності кафедри економіки і права, також учасниками були учні шкіл-партерів. За результатами конференції підготовлено збірку матеріалів конференції.

Усе це підтверджує системну НДРС, збереження та розвиток традицій та форм наукової діяльності. Для підвищення ефективності слід завчасно визначати тематику робіт, наукових керівників та учасників. Необхідне розширення кількісного складу студентів.

Це ж стосується школярів – учасників олімпіад та конкурсів. Як свідчать дані 2023 року, здебільшого на результативні позиції виходять одні й ті самі учні, що ускладнює їхню якісну підготовку до різних видів робіт.

За підсумками 2023 року:

- одержано перемогу у конкурсі «Молода людина року» - учень 11 класу - Д. Іванов;
- участь в олімпіадах:

у 2023 році до участі в районних олімпіадах було подано 34 заявки. Учні ліцею брали участь в 14 з 17 існуючих олімпіадах (крім трудового навчання, екології та інформаційних технологій). 13 учнів проходили випробування. Найактивнішими були: Гаврилова Марія (8-А) та Узун Арина (7-А) – 5 участі, Тихий Максим (9-А) та Соколов Олександр (11-А) – 4 участі, Іванов Дмитро (11-А) – 4 участі, інші 1-2 рази приймали участь. За результатами було отримано: І місць – 8, ІІ місць – 9, ІІІ місць - 3 (табл. 5). Аналіз даних табл.5 свідчить, що серед 20 учасників – 8 учнів підготував засл. вчитель України – Лимаренко В. А.

Таблиця 5

Результати участі у предметних олімпіадах (районний етап)

№ п/п	ПІ учня	Клас	Місце	Навчальний предмет	Вчитель
1.	Гаврилова Марія	8-А	ІІІ	Математика	Лимаренко В.А.
2.	Соколов Олександр	11-А	ІІІ	Математика	Радченко І. В.
3.	Узун Арина	7-А	І	Математика	Радченко І. В.
4.	Узун Арина	7-А	ІІ	Укр. мова	Литвин Н. І.
5.	Тихий Максим	9-А	І	Анг. мова	Тарасова О.В.
6.	УзунАрина	7-А	ІІ	Хімія	Хіменко Н. Л.
7.	Узун Арина	7-А	І	Фізика	Лимаренко В.А.
8.	Величко Владислав	7-А	ІІ	Фізика	Лимаренко В.А.
9.	Гаврилова Марія	8-А	ІІІ	Фізика	Лимаренко В.А.
10.	Іванов Дмитро	11-А	ІІ	Фізика	Лимаренко В.А.
11.	Соколов Олександр	11-А	ІІ	Фізика	Лимаренко В.А.
12.	Іванов Дмитро	11-А	І	Економіка	Іванова О. А.
13.	Соколов Олександр	11-А	І	Економіка	Іванова О. А.
14.	Іванов Дмитро	11-А	І	Астрономія	Лимаренко В.А.
15.	Соколов Олександр	11-А	ІІ	Астрономія	Лимаренко В.А.
16.	Тихий Максим	9-А	І	Астрономія	Лимаренко В.А.
17.	Соколов Олександр	11-А	ІІ	Інформатика	Радченко І.В.
18.	Ануфрієв Денис	8-А	ІІ	Франц. мова	Ануфрієва І. Л.
19.	Тихий Максим	9-А	І	Нім. мова	Тарасова О.В.
20.	Тихий Максим	9-А	ІІ	Іспан. мова	Пашкова А.В.

Рекомендовані до участі у обласному (ІІІ) етапі Всеукраїнських предметних олімпіадах: Узун Арина (7 кл.) – математика; Соколов Олександр (11 кл.) – економіка; Іванов Дмитро (11 кл.) – фізика, економіка, астрономія; Тихий Максим (9 кл.) – астрономія, англійська, німецька, іспанська мови.

У порівнянні з попереднім роком заявок було менше, але призових місць на 1 більше. Перших місць 8, в минулому році 1. Других 9, в минулому – 5. Третіх місць – 3, в минулому 13. Тобто в цьому році набагато більше перших та других призових місць. Цього року робота була системною, концентрація на підготовці до олімпіад була більш сильною, а відпрацьовані методики

дистанційного формату дозволяли робити зустрічі школярів та керівників частішими, ніж у минулому році.

4 учня проходили випробування в обласному (ІІІ) етапі Всеукраїнських предметних олімпіадах з 7 навчальних предметів – математика, фізика, астрономія, економіка, англійська, німецька, іспанська мови. 2 учні Іванов Дмитро (11 кл.) та Тихий Максим (9 кл.) посіли призові місця (табл. 6).

Таблиця 6

Результати участі у предметних олімпіадах (обласний етап)

№п/п	ПІ учня	Клас	Місце	Навчальн. предмет	Вчитель
1.	Іванов Дмитро	11-А	ІІ	Економіка	Іванова О. А.
2.	Іванов Дмитро	11-А	ІІІ	Астрономія	Лимаренко В.А.
3.	Тихий Максим	9-А	І	Астрономія	Лимаренко В.А.
4.	Тихий Максим	9-А	І	Анг. мова	Тарасова О.В.
5.	Тихий Максим	9-А	І	Нім. мова	Тарасова О.В.
6.	Тихий Максим	9-А	І	Іспан. мова	Пашкова А.В.

У порівнянні з попереднім роком більше учнів пройшли на обласний рівень та більше призових місць отримали: 6 (2022-2023) – 4 (2021-2022). Перших місць 4, в минулому році 0. Других 1, в минулому – 2. Третіх місць – 1, в минулому 2.

Іванов Д. (економіка) та Тихий М. (астрономія) проходили тренувально-відбіркові заняття до IV (фінального) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад. Але з цих предметів на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 03.10.2022 №883 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад та турнірів навчальних предметів у 2022/2023 навчальному році», виходячи з міркувань пріоритетного дотримання умов безпеки учасників змагань, забезпечення умов розвитку здібностей обдарованої молоді та враховуючи відсутність фінансування проведення IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад було скасовано. Взагалі, участь у шкільних олімпіадах цього річ була більш ефективною.

- конкурс-захист МАН.

Особливе місце в системі інтеграції ліцей–університет посідає підготовка до конкурсу МАН, де наукове консультування робіт учнів здійснюють викладачі університету, керівництво – вчителі школи та комплексне наукове керівництво.

Незважаючи на воєнні дії конкурс-захист наукових робіт серед учнів МАН відбувся в повному обсязі. Учні ліцею мають наступний результат: у районному (І) етапі конкурсу-захисту наукових робіт МАН приймали участь 4 учня 10-11 класів. Всі одержали призові місця та були рекомендовані до участі у обласному (ІІ) етапі (табл. 7). У порівнянні з попередніми роками кількість учнів, які брали участь у конкурсі-захисту наукових робіт МАН, значно менша. Це пов’язано зі зменшенням кількості дітей у школі та воєнним станом. У цьому році 4 учня, в минулому 11. Але з точки зору ефективності спостерігається схожий результат – 4 призові роботи та рекомендовані до участі на обласному етапі.

Таблиця 7

Результати участі у конкурсі МАН (районний етап)

№	ПІБ	Секція	Місце	ПІБ вчителя
1.	Альохін А. (11 кл.)	Зарубіжна література	І	Ільїна О.В., канд.філол.наук, доц.
2.	Бочарніков А. (10 кл.)	Мовознавство (іспанська мова)	І	Бочарнікова Т.Ф., канд.пед.наук, доц.
3.	Тимошенко А. (10 кл.)	Економіка	І	Велічко К.Ю., канд.екон.наук, доц.
4.	Єрьоменко О. (11 кл.)	Мовознавство (англійська мова)	І	Хільковська А.О., ст. викладач, доц.; Тарасова О.В., уч. вищої кат., вчитель-методист

За результатами участі у обласному (ІІ) етапі конкурсу-захисті наукових робіт МАН з 4 учнів 10-11 класів – двоє посіли призові місця (табл. 8). Такі показники стали можливими за рахунок активізації роботи з обдарованими учнями, чіткої взаємодії вчителів ліцею та викладачів ХГУ «НУА» в ході підготовки до конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН.

Таблиця 8

Результати участі у конкурсі МАН (обласний етап)

№	ПІБ	Секція	Місце	ПІБ вчителя
1.	Єрьоменко О. (11 кл.)	Мовознавство (англійська мова)	ІІ	доц. Хільковська А. О., Тарасова О.В., уч. вищої кат, вчитель-методист
2.	Бочарніков А. (10 кл.)	Мовознавство (іспанська мова)	ІІІ	Бочарнікова Т.Ф., канд. пед. наук

Складність організації своєчасної підготовки робіт конкурсу МАН дозволила зробити висновок про необхідність ще більш вагомого індивідуального підходу до учнів, пошуку можливостей своєчасної роботи з визначення тематики робіт. Необхідне розширення кількісного складу школярів – учасників олімпіад та конкурсів. Як свідчать дані минулого та звітного року – здебільше на результативні позиції виходять одні й ті самі учні, що ускладнює їхню якісну підготовку до різних видів робіт.

Окрім конкурсу МАН та олімпіад, учні ліцею брали участь у Дні науки (8.04.2023), конференції кафедри економіки та права, лютневій конференції ХГУ «НУА» з питань освіти.

У початковій школі ліцею:

- силами кафедри початкової освіти було проведено День дослідника (листопад 2023 року).
- учні початкових класів отримали призові місця на Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика (грудень 2023 року): Яременко У. (3 клас) – 3 місце (керівник: Назаренко А. О.), Нестеров Т. (4 клас) – 1 місце (керівник Літовченко А. В.).

Ліцей «НУА» знайшов і в цьому навчальному році резерв для участі школярів у конкурсі МАН. Проведено шкільний етап МАН (21 листопада 2023 року) де приймали участь 4 конкурсанти за напрямками: економіка, філологія (англ. мова та психологія. У листопаді-грудні 2023 року пройшов районний етап конкурсу МАН, призові місця з чотирьох учасників набуло 3 учня. Результати надано у табл. 9.

Таблиця 9

МАН (районний етап) у 2023/2024 році

ПІБ сучасн.	Клас	Відділення	Секція	Місце	Науковий керівник
Тимошенко Артем	11А	Економіки	Менеджмент та маркетинг	ІІІ	Величко К.Ю., канд. екон. наук, доц.
Уманець Олександра	11А	Філософії та суспільс-ва	Психологія	ІІІ	Гога Н.П., канд. психол. наук, доц.
Тихий Максим	10А	Філології	Англ.мова та англомовна література	місце уточнюється	Молодча Н.С., канд. філол. наук, доц.; Зобова Г.М., вчитель вищ. категорії, старший учитель

Реалізуючи інтеграцію школа-університет, 8 грудня 2023 року проведено Х Батьківський форум «Ліцей НУА: можливості та підходи», де значну увагу було приділено науковій складовій в роботі зі школярами (виступ проректора з НДР – канд. екон. наук, доц. Іванової О. А. та канд. пед. наук, зав. кафедри початкової освіти – Шилкунової З. І.).

В цілому, академія у складний воєнний час зберегла рівень наукової роботи, який підтверджується зацікавленістю досвідом НУА щодо становлення інноваційного науково-освітнього комплексу неперервної освіти, а також громадським визнанням та впровадженням багатьох елементів, відпрацьованих у навчальному закладі, у діяльність українських вишів та шкіл.

Узагальнюючи можна відмітити, що наукова діяльність у 2023 році виконувалась, про що свідчать статистичні кількісні показники та збереження напрямів НДР.

Але є проблеми, які потребують вирішення та їх усунення в майбутньому, а саме:

- не всі напрямки наукових форм та видів робіт в повному обсязі відповідають комплексній науковій темі академії та темам року, річній тематиці кафедр;
- практично не реалізована тема 2023 року ««Освіта: традиції та інновації в умовах кардинальних соціальних перетворень»;
- незважаючи на популяризацію НДР в освітньо-науковому комплексі НУА ще зберігається відсутність розуміння у частині ППС викладачів необхідності цього процесу;
- невиконання термінів підготовки видів наукової діяльності;
- поверховість багатьох наукових публікацій;
- мозаічна робота наукових шкіл та наукових напрямків, що потребує перегляду їх складу та структури;
- недостатня включеність кафедр в реалізацію аспірантської підготовки;

- недостатня реалізація наскізної тематики НДР в тому числі при НДРС;
- відсутність системної роботи з підготовки учнів ліцею до участі в предметних олімпіадах та наукових конкурсах.

Науково-дослідна робота НУА зберегла свій характер, окремі форми НДР визнані як на регіональному так і на всеукраїнському та міжнародному рівнях.

Разом з тим, збереження, про яке йшла мова – це позитивний факт, але задачі зараз повинні вже будуватись на покращенні ситуації та розвитку НДР.

Тому з метою підвищення ефективності та результативності НДР, завданнями є*:*

- активізація міждисциплінарних та міжпредметних в'язків шляхом проведення міжкафедральних наукових досліджень, публікацій, конференцій;
- об'єднання кадрового потенціалу факультетів та кафедр, включення у проєктні та дослідницькі команди науково-дослідної роботи фахівців команд інших ЗВО та країн;
- розробка стратегії підвищення рівня публікаційної активності в НМБД;
- підготовка публікацій у виданнях, що входять до Scopus, Web of Science;
- підвищення кількості цитування, зокрема посилань на статті, що входять до Scopus;
- підготовка всіма викладачами статей у спеціалізованих виданнях, які відповідають за тематикою дисциплін, що викладаються (відповідно до вимог МОН України);
- змінення ситуації з нерівномірною участю кафедр та наукових шкіл, окремих викладачів у НДР;
- перегляд складу та структури наукових шкіл та наукових напрямків з метою підвищення ефективності їх функціонування;
- подання проєктних заявок і одержання грантів для проведення наукових досліджень та конференцій;
- систематичне висвітлення різних аспектів та напрямків НДР на сайті та в соціальних мережах.